

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Renuntiatione. Consilium XXIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

ipso iure privetur iure electionis; quo sublato confirmatio nulla ex sequente licentia sequi potest, *Dominic. in d. c. Si religiosus n. 8. De elect. lib. 6.* Proinde sequitur, quod sic ex altero monasterio electus non possit in realem possessionem Abbatis, ad quam electus est, induci sine licentia Prælati sui monasterij. * Quam in proposito petere dumtaxat non sufficit, etiam si in multis iuris articulis sufficiat petita, licet non obtenta licentia superioris; ut est in transitu religiosi à suo monasterio ad aliud, quod arctiorem habet religionem, *l. Licet De regul. & transmiss. ad relig.* sed oportet illam quæque esse obtentam: ita quod denegatio superioris inutilem faciat electionem, *d. c. Si religiosus, c. Quam sit De elect. lib. 6.* † Quam denegationem superior Religioso facere potest, non ex emulatione, quæ permitta non est, *l. Opus ff. de operib. publ.* sed ex iusta causa, si scilicet Religiosum potest necessarium & utilem esse suo monasterio, & alios esse in monasterio, ad quod electus est, qui ad huiusmodi prælationem sunt idonei, *Dominic. in d. c. Si religiosus: quo casu ad dandum licentiam compelli non posset per quemquam, † nisi per summum Pontificem, qui hac in re ex plenitudine potestatis arbitrio suo uti posset.* Si verò non est iusta causa denegationis, etiam per suum immediatum superiorem cogi posset, veluti per generalem Ordinis, vel per Episcopum loci, *Dominic. in d. c. Si religiosus n. 9.* nisi monasterium sit exemptum, & immediatè Sedi Apostolicæ subiectum: nam eo casu solus Pontifex erit in cogendo, aut dando licentiam potestas, quia Episcopus in exemptos nullam speciem jurisdictionis exercere potest, *Paul. Castrensis. consil. 187. Super primo in fin. vol. 1.* * Olanc porro petitionem, live apud Pontificem omni casu, vel apud Episcopum cessante exemptione, facere poterit, vel ipse Religiosus sic electus per se, id quæ contra ullam notam ambitionis, *d. c. Quam sit, Boer. in addit. ad Mandagorini De elect. parte 1. cap. 37.* vel (quod melius est) per ipsos electores: id quæ per supplicem libellum Romam missum, si à Pontifice id petetur, vel in præsentia testium apud superiorem Prælatum, vel Episcopum.

Sed quoniam proponitur, Prælatum Monasterij, ex quo hic Religiosus electus est, electum tantum esse, sed nondum confirmatum; rectè quaritur, an is licentiam dare possit? Difficultatem facit, quod electus ante confirmationem non possit se ingerere in administrationem, nec in temporalibus, nec in spiritualibus, *c. Avaritia De elect. lib. 6.* † Sed restringitur illa juris prohibitio, ut non obtineat, si monasterium exemptum valde remotè situm sit à Curia Romana, hoc est, extra Italiam: eo enim casu dispensativè permittitur in concordia electio, propter necessitatem, & utilitatem Ecclesiarum, in temporalibus & spiritualibus administrare, *c. Nihil est. de elect.* Et licet excipiatur potestas alienandi, *d. c. Nihil est, in fin.* & per huiusmodi licentiam alienari videatur Religiosus à suo monasterio, tamen illa exceptio & restrictio pertinet tantum ad alienationem rerum, non personarum, quarum alienatio, propter maiorem utilitatem, facilius permittitur, ut decidit Archidiaconus, *in d. cap. Si religiosus n. 2.*

De Electionibus.

S V M M A R I V M.

Electio ad Prælaturam regularem.

1. Electio ad Prælaturam regularem requirit eligentium professionem.
2. Professio ante finitum annum probationis in Ordine Carthusiensis nulla est, nisi accedat gestatio habitus post annum.

CONSILIVM XXIII.

IN electione, quæ fit de prælatu regulari, necesse est eligentes ritè & legitime esse professos, vel expressè vel tacitè professione; cum non professi, aut, quod pro eodem est, malè professi ad eligendum idoneam qualitatem non habeant, *c. Ex eo §. in Ecclesijs, c. Indemnitatibus De elect. lib. 6. Gloss. in cap. Nullus in V. eligatur eod. tit. lib. 6.* † Cum itaque ad consultationem pro parte Carthusianorum responderimus, ex decreto Concilij Tridentini Sess. 25. De regul. & monach. c. 15. & particularibus statutis ordinis Carthusiensis, Religiosi cujuscumque ordinis professionem, ante plene finitum annum probationis factam, nullius esse momenti, nullisque operari juris effectus, etiam accedente gestatione habitus post annum probationis, *Navar. cons. 33. sub. tit. De regul. evidenter consequitur, sic nulliter professos Religiosos, nulla ratione debere necessariò ad electionem Prælati vocari; sic quod ipsi præteritis, seu non adhibitis, facta electio annullari nequeat, cum sic constitutis Religiosis jus non sit conquerendi de aliquo contemptu, aut factam per alios electionem impugnandi: de contemptu enim conqueri nequit, qui iure permittente contemni potest, *d. c. Ex eo post princ.* Proinde sine metu nullitatis progressus fieri poterit ad electionem novi Prioris, non adhibitis aut vocatis his, qui ante tempus probationis professi vel ab ordine recedere capiunt, vel de suo statu dubitantes, sibi ipsis controversiam faciunt.*

De Renuntiatione.

S V M M A R I V M.

Renuntiatio Episcopatus.

1. Procurator ad renuntiandum constitutus revocari potest re integra.
2. Cedendi licentiam qui à Papa obtinuit, invicem cogi potest.
3. Conducentis constituendi causa qua.

CONSILIVM XXIV.

DVPLEX causa est, ob quam Reverendissimus ac Illustrissimus D. Robertus à Bergis renuntiationem & cessionem Episcopatus Leodiensis diutius differre non possit. Altera, quod eò res sic deducta, quod cedendi ac renuntiandi facultas per S. D. N. Papam sit obtenta sub conditione iustæ pensionis, seu, ut ait Innocentius, *m. c. Nisi cum pridem n. q. vers. nos dicimus. De renunt.* boni concambij: propter præcedentem tractatum Episcopi cum Capitulo, & cessionis conditiones conceptas, & per Sedem Apostolicam approbatas.

Ergo

Et si enim abstinendi, & procuratoris ad cedendum constituti revocandi potestas integra maneat, quamdiu ad realem cessionem perventum non est, *cap. fin. de procurator. lib. 6.* honestati tamen non convenit, cum res omnibus modis etiam quoad præparamenta integra non est, retrogredi. * Quamvis interim specialiter constitutum sit, eum, qui licentiam cedendi à Pontifice obtinuit, invitum etiam cogi ut cedat, *v. Quidam de renuntiis.* quia variatio & illusio in Ecclesiasticis personis improbat *Clemen. 1. de renunt.* Altera causa præcisam necessitatem habet. * Qui enim in talem corporis infirmitatem incidit, per quam impeditur Episcopale munus exercere, & qui in spiritualibus & temporalibus superest, quique sine graviore Reipublicæ detrimento, tantæ dignitati præesse non potest, sic ut periculum sit destructionis Ecclesiæ ac regionis, cogitur etiam invitum cedere, *d. c. Nisi cum pridem, & ibi Innocent.* præferenda enim est publica utilitas privato commodo, *Lud. Romanus cons. 523. Quæstio discutienda.* Rectè itaque S. D. N. Papa, motu suo proprio, per spectale rescriptum mandat insigni Capitulo & Canonicis Cathedralis Ecclesiæ Leodiensis, ut Dominum Robertum requirant ad faciendam cessionem realem secundum conditiones superioribus suis literis approbatas (hoc est, sub onere solvendi convenientem pensionem) cum adhortatione procedendi, si requisitus distulerit: huiusmodi enim dilatio & recusatio ejus, quod quisque facere debet, pro facto habetur ad commodum ejus, cuius interest factum esse: uti aliquot exemplis eleganter deducit Ludovicus Romanus *d. cons. 523.* de urgenda cessione & renuntiatione Pontificatus. Quid autem significetur his ultimis verbis dicti rescripti: *Hortamur vos, ut ad ea iura remedia, quæ competent & quibus provideatur indemnitati Ecclesiæ & quieti ac tranquillitati illius patrie providentis;* primo conspectu satis perspicuum non est: obscura enim videntur, & perinde pertinere ad Coadjutoris constitutionem, ut ad electionem; cuius Coadjutoris constituendi causam plerumque exhibere solet Prælati infirmitas, *c. Ex parte de cler. agrot.* Sed manifestum est solam electionem Canonicam, & post eam absolutam, progressum ad confirmationem, aliaque in cuiuscumque alterius Præfulis præfulatu per mortem vel liberam resignationem vacante requisita & solita significari: ob id, quod præcedentibus verbis non obscure indicetur, negligentiam aut dilationem pro cessione reali haberi, secundum prædictam juris dispositionem, *in d. c. Nisi cum pridem;* & quod adijciatur admonitio de persistendo in nominatione per Dominum Robertum facta: ea autem facta est, non ad Coadjutoriam, sed ad successionem in Episcopatu; uti ex formula nominationis, ac præcedentibus literis, atque etiam ex hoc rescripto constat.

De Translatione Episcopi.

S V M M A R I U M.

Consistorij Ecclesiastici translatio.

1. Retinendi, quam acquirendi occasio favorabilior.
2. Revocandi ad beneplacitum facultas restringitur ad limites rationis.

Conf. Wamf. Tom. I.

3. Civitatibus sue prerogative servanda.
4. Privilegium ex contractu irrevocabile.
5. Translatio privilegia rei translata non adimit.
6. Transfereudi Episcopatus aut consistorij causa.
7. Qualitas durare debet, ut duret dispositio.
8. Lucundus ingressus more solito fieri debet.
9. Tempestas maris excusat a comparando in iudicio.
10. Nemo sibi cum alterius incommodo prodesse debet.

CONSILIVM XXV.

PER QUAM incommodè infelici oppido Rommerwalensi, undis & procellis maris nunc undique cincto, & à continenti separato, ad alias fortunæ injurias, accedit oppidi Goessani, in secretiore auditorio Serenissimæ Regiæ Catholicæ Majestatis nuper exhibita supplicatio; quæ ad solitudinem inducendam, & frequentiam vicinorum avertendam, incolisque & inhabitatoribus evacuandum hoc oppidum, prorsus tendit, ut translato inde in dictum oppidum Goessanum consistorio ac tribunali Ecclesiastico, quod ibi ultra hominum memoriam ex cessione Episcoporum Trajectensium atque indulgentia Comitum Zelandiæ exerceri solebat, frequentia ac lucra ex litigantium conflictu non contemnendæ occasio præcipiatur. Sed tamen, quando ex benignitate illustrissimæ Dominiæ Gubernatricis, ac prudentia amplissimi Concilij ad cognitionem atque disquisitionem ea postulatio rejecta, & Rommerwalensium contradictio admilla est; animum, quem in adversis ex usu constantem fecerunt, deijcere noluerunt, nec postulationi Goessanorum temerè cedere: quippe quibus ad manum sunt iustissimæ ac prægnantes deprecandæ causæ. Hoc etenim in primis solatijs ad spem concipiendam habent, quod Goessanorum postulatio proprio nullo jure nitatur, sed pro adeptione rei alijs concessæ, tota precaria sit, & ex sperata Regiæ Majestatis liberalitate dependeat: ipsorum autem conatus in retinendo tantum, quod diu obtinuerit, versetur; ideoque tantò sit favorabilior, quantò in omnibus rebus retinendi, quàm acquirendi occasio ac potestas est faciliior, *l. Invitus §. 1. l. Non debet §. 1. De regul. iur. l. 3. §. in admittenda De acquir. possess.* Quamvis itaque Rommerwalenses facile agnoscant, proprio aliquo jure se hic non niti, neque respectu Regiæ Majestatis ullò firmo irrevocabilique obligationis vinculo sibi deberi, quod adversus Goessanos retinere contendunt; præsertim propter revocandi facultatem in literis privilegij per Wilhelmum de Bavaria Comitem Zelandiæ anno 1355. ultimâ Maij, concessi expressis verbis reservatam, ac per Albertum Zelandiæ Comitem, anno 1390. 13. Aprilis, atque novissime per Carolum Quintum Imperatorem, anno 1515. 19. Maij, ac modernam Regiam Majestatem in confirmationibus ejusdem privilegij minime relaxatam, quæ acquisitionis imbecillitatem instabilitatemque arguit, *l. Omnes actiones §. non videtur expresse, De reg. iur. c. Si gratiose & ibi Gemin. de rescrip. lib. 6. Bald. in c. 1. de send. guardia & in l. Solent §. sicut de offic. proconsul. ** quia tamen revocandi arbitrium & facultas, ad beneplacitum etiam expressum excepta, ad limites rationis ac iustitiæ, æqui ac boni, etiam in Principe

E 3

restitu-